

Sant Jaume de Castelló

Olesa de Montserrat

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: Mas Sant Jaume
Emplaçament Ctra. B-120. Trencall prop del Km. 10 cap a Ribes Blaves i primer camí direcció est uns 800 m
Alçada: 199

Coordenades:

Latitud: 41.5524
Longitud: 1.92722
UTM Est (X): 410534
UTM Nord (Y): 4600637

Classificació

Número de fitxa 08147 - 71
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Renaixement Barroc
Segle XVII-XVIII
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Estat ruïnós. Sense sostre; façanes afectades de grans escletxes.
Protecció Inexistent
Número inventari Sí: IPA 18711
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08146A003000140000OY
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dv., 30/09/2011 - 02:00

Descripció

Capella en estat de ruïna però que conserva la seva estructura excepte la coberta. És una construcció dels segles XVII-XVIII que, tal vegada, podria haver estat reconstruïda d'una anterior església que s'hauria emportat un esllavissament. És d'una sola nau, acabada en absis poligonal, a la qual se li va adossar, l'any 1764, la sagristia i possiblement algun contrafort. La façana principal té una porta amb llinda feta de carreus rectangulars ben tallats, també presents als angles dels murs. Té un campanar d'espadanya i un rosetó d'obra calada. A la resta dels murs hi ha bàsicament pedra combinada amb maó i amb còdols de riu. A la part inferior externa del mur de l'absis, aquest sobresurt una mica i podria ser més antic. A l'interior de la capella té una motllura, encara present en algun sector, que recorria tota la paret de la nau. L'interior conserva algun tros de paret arrebossat i, al costat de l'absis, hi ha una petita finestra, així com un arc de maó, a punt de caure. L'emplaçament domina la riera de Sant Jaume, sota seu, on ara s'hi pot veure el sostre de la capella caigut.

Observacions:

Llinda de fusta de la sagristia: 1764

El Pla Especial de Protecció de masies d'Olesa inclou solament la masia i en queda fora la capella.

Tampoc està inclosa en el Catàleg i Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic.

Història

El nom d'aquest lloc (Sant Jaume de Castelló) podria fer referència a la presència d'algun element fortificat o amb caràcter defensiu. Cal dir que la finca també s'havia anomenat mas de Questeo o del Castillo, mas Casaldefels i Castell defels, i tant la masia com l'església estan dalt d'un turó, just damunt d'un alt precipici sobre la riera de Sant Jaume. Al voltant de l'església sembla que s'hi han localitzat restes de la necròpolis. Segons l'estudiós Josep M. Sibina (SIBINA: 2002) la masia està documentada al segle XII. Posteriorment la casa ha sofert nombroses ampliacions. La família dels propietaris inicials, els Sanahuja, en van estar al front fins al final del segle XIX, quan va passar a mans de Caterina Batallé i Jané. L'any 1855 la masia va ser escenari d'un episodi luctuós, quan uns individus vestits de mossos d'esquadra van cometre un violent robatori. Els autors van ser detinguts i condemnats a mort, però els fets van ser aprofitats per condemnar un dirigent obrer, acusat de ser l'instigador del crim. Les riuades de l'any 1962 van provocar moviments de terres importants i es van endur una construcció que hi havia al camí d'accés, entre el graner i l'entrada. A la dècada de 1990 el conjunt ha estat objecte d'una curiosa restauració. Pel que fa a l'ermita ha estat tradicionalment una de les fites dels pelegrins que es dirigeixen a Montserrat. Al segle XV ja està documentat que se celebrava una missa per la diada de sant Jaume. Més recentment, l'aplec que s'hi feia per aquesta diada consistia en una missa amb cant dels goigs en honor del sant, un àpat tradicional a la masia, sessió de música amb acordió, ballada de sardanes i comptava amb l'assistència de la Guàrdia Civil de Cavalleria de Terrassa. L'any 2002 es va constituir una Associació d'Amics de Sant Jaume, que va estar activa durant uns anys amb l'objectiu d'impulsar la recuperació de la capella.

Bibliografia

HERNÁNDEZ CARDONA, M. Àngel (1997). Les plantes i el paisatge vegetal d'Olesa de Montserrat. Col·lecció Vila d'Olesa, 6. Ajuntament d'Olesa de Montserrat; Publicacions de l'Abadia de Montserrat, p. 305

MARTÍNEZ NOGAREDA, E (2000). L'Abans. Olesa de Montserrat. Recull gràfic. 1875-1965. Ed. Efadós, p. 124-126

SIBINA, Josep M. (2002). La capella de Sant Jaume. Associació Amics de Sant Jaume. Olesa de Montserrat

SAUMELL OLIVERAS, Joan i altres (1981) Olesa aimada Unió Excursionista de Catalunya (Olesa), p. 133

